

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ управління Державної
служби якості освіти
у Луганській області
від 08.08.2023 р. № 01-13/23

ПРОГРАМА
моніторингу якості організації дистанційного навчання
у закладах загальної середньої освіти Луганської області в умовах
воєнного стану

I Загальні положення

Повномасштабне вторгнення РФ на територію України змінило життя усіх без винятку. Починаючи з 2014 року частина Луганської області потерпає від окупації та бойових дій. А з липня 2022 року майже вся область знаходиться в тимчасовій окупації. Зважаючи на те, що заклади загальної середньої освіти Луганської області, яким вдалося відновити освітній процес з 01 вересня 2022 року у дистанційному режимі надалі (до деокупації території Луганської області) вимушені функціонувати за такої форми навчання, питання якості дистанційної освіти наразі є актуальним.

Пандемія коронавірусу вже змусила всіх освітян адаптуватись та перелаштувати свою роботу на дистанційний режим. Затверджено Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2020 року № 1115, зі змінами затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 24.02.2023 №201), яким визначено механізм забезпечення здобуття повної загальної середньої освіти за дистанційною формою, а також використання технологій дистанційного навчання під час організації здобуття освіти за різними формами в закладах освіти тощо. Міністерство охорони здоров'я України наказом від 01 серпня 2022 року № 1371 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України» визначило доповнення до рекомендацій для організації освітнього процесу в умовах воєнного стану. Міністерством освіти та науки України було розроблено низку наказів та листів з метою організації освітнього процесу у 2022-2023 навчальному році, зокрема затверджено методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні (наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»). Державною

службою України з надзвичайних ситуацій розроблено рекомендації «Про організацію укриття працівників та дітей у закладах освіти» (лист від 14.06.2022 №03-1870/162-2).

Державна служба якості освіти України (далі – Служба) розробила рекомендації з організації дистанційного навчання в умовах війни, викладання навчальних предметів в умовах воєнного стану, роботи вчителів в умовах війни тощо. Протягом 2022-2023 навчального року Службою проведено ряд вивчень та моніторингових досліджень щодо викладання окремих предметів, якості організації освітнього процесу в умовах війни, якості освіти в закладах загальної середньої освіти в мовах воєнного стану та розроблено низку рекомендацій за результатами досліджень для врахування при плануванні роботи закладів у наступному навчальному році.

У Комітеті Верховної Ради України проведено слухання з питань освіти, науки та інновацій «Освітні втрати й освітні розриви на рівні загальної середньої освіти: вимірювання та механізми подолання», де ухвалено Рекомендації для формування цілісної державної політики щодо вимірювання освітніх втрат і освітніх розривів, які є наслідком пандемії COVID-19 та війни в Україні.

Подолання наслідків війни - виклик для усіх сфер життєдіяльності Луганської області, у тому числі й для освітян. Департаментом освіти і науки Луганської обласної державної адміністрації (обласна військова адміністрація) розроблено та презентовано Стратегію відновлення та розвитку освіти Луганської області на 2023–2027 роки. В ній наголошено на багатьох викликах, які доведеться подолати після деокупації Луганської області. Це і факти руйнування закладів освіти, і вимушено переселені учні та педагоги, які навчаються і працюють у нових для себе школах по всій Україні та за її межами, і “випадання” з освітнього процесу окремих дітей та цілих класів через повітряні тривоги, бойові дії тощо. Також враховувалися і позитивні наслідки дистанційного навчання, зокрема, інтеграція отриманого досвіду у шкільне навчання.

Управлінням Державної служби якості освіти у Луганській області протягом лютого-березня 2022-2023 навчального року було проведено вивчення якості освітньої діяльності у закладах загальної середньої освіти в умовах дії правового режиму воєнного стану (наказ від 24.01.2023 № 01-13/05). Результати вивчення стали передумовою для розробки Програми моніторингу якості організації дистанційного навчання у закладах загальної середньої освіти Луганської області в умовах воєнного стану на період 2023-2026 років.

Мета моніторингу: дослідити якість організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти Луганської області під час дистанційного навчання в умовах воєнного стану.

Відповідно до мети визначено **завдання** моніторингового дослідження:

- вивчити стратегії роботи закладів освіти в умовах воєнного стану (безпека, кібербезпека, організація освітнього процесу);
- дослідити (визначити) освітні втрати та здобутки під час дистанційного навчання в умовах воєнного стану (навчальний час, уміння, автономія та незалежність учнів) на різних освітніх рівнях (циклах);
- дослідити рівень адаптації та готовність учнів до дистанційного навчання;
- визначити рівень технічного забезпечення та доступу до інтернету учнів та педагогічних працівників закладу;
- дослідити інформаційно-цифрову компетентність педагогічних працівників у роботі з освітніми платформами для надання освітніх послуг у дистанційному форматі;
- розробити рекомендації за наслідками проведеного моніторингу.

Об'єкти моніторингу:

- організація освітнього процесу в закладі освіти під час дистанційного навчання в умовах воєнного стану;
- педагогічна діяльність;
- система оцінювання учнів;
- управлінська діяльність та процеси;
- внутрішня система забезпечення якості освіти;
- забезпечення прав здобувачів.

II Суб'єкти моніторингу

1. Суб'єктом, що проводить моніторинг є Управління Державної служби якості освіти у Луганській області. Суб'єктом, що здійснює науково-методологічний супровід є Луганський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти.

2. Учасники дослідження:

- здобувачі загальної середньої освіти;
- педагогічні працівники;
- батьки, інші законні представники здобувачів освіти;
- керівники закладів освіти.

III Індикатори

1. Стратегії адаптації учасників освітнього процесу (учнів та вчителів) до нових умов:

- умови для дистанційного навчання (безпека та кібербезпека);

- спосіб організації дистанційного навчання в закладах загальної середньої освіти (синхронно, асинхронно).
2. Оцінка навчальних втрат та здобутків під час дії воєнного стану:
 - кількість пропущених навчальних днів;
 - компенсаторні механізми (самостійна робота, додаткові навчальні заняття, індивідуальні /групові консультації);
 - автономія учнів, уміння вчитися (уміння планувати час, уміння самостійно виконувати завдання, уміння здійснювати самооцінювання, участь батьків в освітньому процесі в умовах дії воєнного стану).
 3. Особливості адаптації до дистанційного навчання різних категорій учнів:
 - учнів базової та старшої школи;
 - хлопців / дівчат;
 - учнів з ООП;
 - учнів, які не мають технічного доступу до інструментів дистанційного навчання.
 4. Технічне забезпечення дистанційного навчання у закладах загальної середньої освіти Луганської області (інструменти дистанційного навчання):
 - доступ учнів та педагогічних працівників до техніки (за місцем перебування);
 - пріоритет у використанні електронних платформ;
 - використання ресурсу «Всеукраїнська школа онлайн» та інших освітніх ресурсів.
 5. Професійна діяльність учителів Луганської області під час реалізації дистанційного навчання в умовах дії воєнного стану:
 - розроблення вчителями навчальних матеріалів (освітніх ресурсів);
 - використання вчителями електронних підручників, додаткових ресурсів (навчальні відео, презентації, роз'яснення вчителя, завдання, які ґрунтуються на оволодінні учнями ключовими компетентностями);
 - індивідуальні консультації з учнями / батьками.

IV Вид моніторингу

Зовнішній, регіональний

V Методи, принципи та параметри моніторингу

1. Методи проведення моніторингу
 - 1) анкетування учителів, батьків, учнів, керівників закладів.
2. Принципи, відповідно до яких проводить моніторинг:
 - 1) науковість і методична обґрунтованість;
 - 2) об'єктивність;

- 3) відповідність меті (валідність);
 - 4) системність;
 - 5) сприйняття громадськістю;
 - 6) відкритість деперсоніфікованих результатів, а також інформації про показники на регіональному рівні;
 - 7) закритість інформації про персональні результати учнів, а також про показники на локальному (щодо класів, закладів освіти, міст, сіл) рівні;
 - 8) Інформативність результатів для різних категорій споживачів.
3. У рамках цього моніторингу якість організації дистанційного навчання у закладах загальної середньої освіти Луганської області в умовах воєнного стану визначається за такими параметрами: набуття ключових компетентностей учнями ЗЗСО відповідно до Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінетом Міністрів України від 21 лютого 2018 року №87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 року №688), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінетом Міністрів України від 30 вересня 2020 року №898, Державного стандарту базової і повної загальної освіти, затвердженого постановою Кабінетом Міністрів України від 23 листопада 2011 року №1392 (у редакції Постанов Кабінету Міністрів України від 07.08.2012 № 538 та від 26.02.2020 №143); здатність вчителів забезпечувати освітній процес у дистанційному форматі шляхом формування ключових компетентностей учнів відповідно до професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 №2736-20.

VI Цикли моніторингу та основні етапи проведення

1. Моніторинг проводиться періодично за такими циклами:
 - I цикл - 2023/2024 н. р.;
 - II цикл - 2024/2025 н. р.;
 - III цикл - 2025/2026 н. р.
2. Основні етапи проведення моніторингу:
 - 1) Розроблення інструментарію моніторингу.
 - 2) Апробація інструментарію.
 - 3) Створення вибірки дослідження.
 - 4) Погодження керівників шкіл на участь у моніторингу.
 - 5) Проведення онлайн опитування.
 - 6) Аналіз та узагальнення результатів дослідження.
 - 7) Підготовка і оприлюднення звітів за результатами моніторингу.
 - 8) Оприлюднення рекомендацій за результатами моніторингу.

VII Інструменти, що будуть використані під час моніторингу

1. Для анкетування учасників моніторингу використовуються три типи анкет:
 - Анкета учнів/учениць;
 - Анкета батьків;
 - Анкета педагогічних працівників;
 - Анкета керівника закладу освіти.
2. Інформація, зібрана у процесі дослідження, може бути використана з дослідницькою метою. Неперсоніфіковані результати дослідження можуть бути опубліковані.

VIII Проведення анкетування учасників моніторингу

Анкетування учасників моніторингу проводиться:

- 1) відповідно до норм і вимог Порядку проведення моніторингу якості освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 січня 2020 №54, нормативно-правових актів з питань організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти;
- 2) у терміни, визначені графіком відповідно циклу моніторингу;
- 3) у закладах загальної середньої освіти, які визначені відповідно до вибірки дослідження.

IX Визначення результатів моніторингу

1. Обробка та узагальнення результатів моніторингу здійснюється на основі даних статистично-математичної обробки результатів анкетування.
2. Інформування про результати моніторингу здійснюється шляхом оприлюднення інформаційно-аналітичних звітів на офіційному сайті Державної служби якості освіти України.

Графік проведення моніторингу в 2023/2024 н.р. та узагальнення результатів

№	Заходи	Відповідальний	Терміни проведення
1	Розроблення інструментарію моніторингу	Управління ДСЯО у Луганській області	15.09.2023
2	Апробація інструментарію	Управління ДСЯО у Луганській області	22.09.2023
3	Створення вибірки дослідження	Управління ДСЯО у Луганській області	28.09.2023

4	Підготовка та затвердження наказу управління Державної служби якості освіти у Луганській області про проведення моніторингу	Управління ДСЯО у Луганській області	05.10.2023
5	Погодження керівників шкіл на участь у моніторингу	Управління ДСЯО у Луганській області	13.10.2023
6	Проведення онлайн опитування	Управління ДСЯО у Луганській області	03.11.2023
7	Аналіз та узагальнення результатів дослідження	Управління ДСЯО у Луганській області	24.11.2023
8	Оприлюднення звіту за результатами першого циклу моніторингу	Управління ДСЯО у Луганській області	25.12.2023
9	Оприлюднення рекомендацій за результатами першого циклу моніторингу	Управління ДСЯО у Луганській області	15.02.2024

**Строки проведення моніторингу в 2024/2025 н.р.
та узагальнення результатів**

№	Заходи	Відповідальний	Терміни проведення
1	Проведення онлайн опитування	Управління ДСЯО у Луганській області	07.10.2024
2	Аналіз та узагальнення результатів дослідження	Управління ДСЯО у Луганській області	01.11.2024
3	Оприлюднення звіту за результатами другого циклу моніторингу	Управління ДСЯО у Луганській області	01.12.2024
4	Оприлюднення рекомендацій за результатами другого циклу моніторингу	Управління ДСЯО у Луганській області	15.01.2025

**Строки проведення моніторингу в 2025/2026 н.р.
та узагальнення результатів**

№	Заходи	Відповідальний	Терміни проведення
1	Проведення онлайн опитування	Управління ДСЯО у Луганській області	07.10.2025
2	Аналіз та узагальнення результатів дослідження третього циклу	Управління ДСЯО у Луганській області	25.10.2025

3	Оприлюднення звіту за результатами третього циклу моніторингу	Управління ДСЯО у Луганській області	22.11.2025
4	Оприлюднення узагальненого звіту за результатами моніторингу	Управління ДСЯО у Луганській області	22.12.2025
5	Оприлюднення рекомендацій за результатами моніторингового дослідження	Управління ДСЯО у Луганській області	22.01.2026

Т. в. о начальника управління

Оксана БУБЛЕЙ